

Институти сатлаван
М. Симаковић

УНИВЕРЗИТЕТ У КРАГУЈЕВЦУ			
ПР. ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА			
П. БРОЈ:	21.05.2018		
С. БРОЈ:	04 370/7 - -		

**НАСТАВНО- НАУЧНОМ-ВЕЋУ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ
И СТРУЧНОМ ВЕЋУ ЗА ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКЕ НАУКЕ
УНИВЕРЗИТЕТА У КРАГУЈЕВЦУ**

Одлуком Наставно-научног већа Природно-математичког факултета у Крагујевцу, број 290/XVI-1 од 25. 04. 2013. године именована је комисија за писање извештаја о оцени научне заснованости теме специјалистичког рада под називом „Анализа флоре лековитих биљака *Ђавоље Вароши*“ и испуњености услова кандидата Горана Симовића и предложеног ментора, за израду специјалистичког рада под наведеним насловом, у следећем саставу:

1. Др Горица Ђелић, доцент Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу; ужа научна област: Морфологија, фитохемија и систематика биљака (предложени ментор);

2. Др Марина Топузовић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу; ужа научна област: Морфологија, фитохемија и систематика биљака (председник комисије);

3. Др Предраг Васић, ванредни професор Природно-математичког факултета, Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици; ужа научна област: Ботаника.

У складу са Законом о високом образовању и статутом Универзитета у Крагујевцу Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. Биографски подаци

Горан Симовић рођен је 25.05.1971.год. у Куршумлији. Основну и средњу школу (Гимназију) завршио је у Куршумлији. После завршене средње школе уписао је Природно-математички факултет у Крагујевцу, студијска група Биологија где је дипломирао 2002.године просечном оценом 7,93 и оценом 10 одбранио дипломски рад под називом „КАРАКТЕРИСТИКЕ ФЛОРЕ КРАГУЈЕВЦА“

Специјалистичке студије уписао је школске .2002/2003 год. на Природно-математичком факултета у Крагујевцу, смер „Лековите, зачинске и биљке у козметици у систему човек и животна средина“ и положио све испите предвиђене програмом..

Ожењен је и отац је двоје деце. Ради као професор Биологије, Екологије и Науке о исхрани у Економској школи и у Гимназији у Куршумлији.

2. **Наслов, предмет и хипотезе специјалистичког рада**

Предложени наслов специјалистичког рада гласи „*Анализа флоре лековитих биљака Ђавоље Вароши*“

Предмет испраживања специјалистичког рада под наведеним насловом је флора Ђавоље Вароши, са посебним освртом на лековито биље. Рад треба да садржи преглед флоре лековитих биљака истраживаног подручја као и њихову фармакодинамску таксономску и фитогеографску припадност.

1. ФЛОРИСТИЧКА ИСТРАЖИВАЊА ОБУХВАТИЛА БИ

- истраживања лековите флоре Ђавоље Вароши;
- бројност јединки,

2. ЗА СВАКУ ВРСТУ ТРЕБА ОДРЕДИТИ:

- еколошки индекс за влажност (V), киселост земљишта (K), количину азота (N), светлост (S), и температуру (T),
- спектар животних форми,
- припадности флорном елементу,
- степена угроженост и
- могућност промета у складу са Уредбом о стављању под контролу коришћења и промета дивље флоре и фауне.

3. На основу анализе заступљености врста и бројности јединки лековитих биљака треба указати на оне врсте које су:

- угрожене,
- које су заштићене контролом сакупљања, коришћења и промета,
- и на оне чија је експлоатација и промет потпуно забрањен у циљу очувања генофонда и биодиверзитета овог подручја.

4. **Подобност кандидата**

На основу приложене документације Комисија је утврдила да је кандидат Горан Симовић, студент специјалистичких студија смера „Лековите, зачинске и биљке у козметици у систему човек и животна средина“ у Институту за биологију и екологију Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, одслушао завршну годину студија и положио све планом и програмом предвиђене испите.

5. **Преглед стања у подручју истраживања**

Уредбом Владе Републике Србије 1995. године, Ђавоља Варош проглашена је за природно добро од изузетног значаја и стављена у прву категорију заштите - СПОМЕНИК ПРИРОДЕ. Налази се на потенцијалној UNESCO листи вредности као природна знаменитост под критеријумом VII.

Ђавоља варош је на територији планине Радан. У првој категорији заштите је 67 хектара површине. Увршћена је у документацију Natura 2000 програма, као подручје значајно за лептире – РВА. Геолошку подлогу Ђавоље Вароши и околне планине Радан чине силикатне стене са кристалним шкриљцима. Специфичност овог подручја је што су процеси ерозије земљишта изражени, клима је нешто топлија, а постоје и два извора чија је вода екстремно киселе реакције и садржи велике количине алуминијума, гвожђа, калијума, бакра, никла, сумпора. Дрвеће опстаје на врло оскудном и доста "плитком" земљишту. Захваљујући топлијој клими, на планини Радан опстало је неколико ендемских и реликтних биљних врста.

Уже подручје "Ђавоље Вароши" је флористички и вегетацијски веома сиромашно али је шири заштићени појас овог споменика природе богатији и разноврснији. Присутне шумске фитоценозе (шуме храста сладуна и цера, шуме храста китњака и граба, брдске и планинске шуме букве и јеле и букве и смрче) и ливадске заједнице.

6. Значај и циљ истраживања

Антропогени фактор довео је да се овај природни феномен постепено оштећује као и цело подручје. Мењају се еколошки услови што за последицу има пропадање. Због тога је неопходно периодично пратити промене у флори и вегетацији и предузимати одговарајуће мере заштите. Значај овог истраживања огледа се у одређивању природног потенцијала лековитих биљака подручја Ђавоље Вароши.

Циљ истраживања је да се на основу диверзитета лековите флоре, њихове фармакодинамске таксономске и фитогеографске припадности и степена заступљености одреди степен угрожености лековитих биљака као и предложи мере заштите.

7. Веза са досадашњим истраживањима

Тематика специјалистичког рада је наставак истраживања биодиверзитета које је кандидат започео још за време студирања, а које је резултирало израдом и одбраном дипломског рада.

Резултати до којих се дође у току израде специјалистичког рада могу послужити као основа за заштиту угрожених таксона и за организовано и контролисано сакупљање лековитих биљака чиме би се допринело развоју привредне делатности и туризма овог подручја а самим тим и подизању животног стандарда.

8. Методе истраживања

Фитоценолошка истраживања се врше стандардном методом Циришкомонпелеијерске школе (Braun - Blanquet, 1932) За детерминацију биљних врста користе се кључеви: „Флора СР Србије“ I-IX, Јанковић, М. (1970-1977); „Флора СР Србије“ X, додатак (2), Сарић М., Диклић Н. (урд.) (1986); „*Iconographia florum Hungaricorum*“, Javorka S, Csapody V. (1975); Номенклатура биљних врста усклађена је са „*Flora Europaea*“ (Tutin et al., ed. 1964-1980.)

Животне форме се одређују према Raunkieovom принципу, који су разрадили Elenberg i Miler-Dombois (Ellenberg, Mueller-Dombois, 1967. in Mueller-Dombois, Ellenberg, 1974.), а делимично изменио Стевановић (1992.) у „Флори Србије“ . Скраћенице употребљаване за означавање животних форми дате су према „Флори Србије“ за цветнице (Стевановић, 1992).

Припадност лековитој флори и фармакодинамске карактеристике одређују се на основу књиге „Лековите биљке Србије“ (Сарић, ед., 1989). (1989) а флорни елементи према Гајићу (Гајић 1980, 1984), Валтеру (Valter, 1782), и „Флори СР Србије“ (Јосифовић ет ал., 1970-77.)

9. Очекивани резултати

Од ових истраживања очекује се комплетна флористичка и еколошка анализа подручја Ђавоље Вароши. Познавање биодиверзитета лековите флоре треба да допринесе реалном сагледавању степена угрожености врста као и могућности сакупљања и промета лековитих биљака.

Добијени резултати треба да буду, саопштени на научним скуповима али и да уђу у туристичку понуду Ђавоље Вароши.

10. Оквирни садржај специјалистичког рада

1. Увод
2. Циљ истраживања
3. Материјал и методе
4. Резултати и дискусија
5. Закључак
6. Литература

У Уводу специјалистичког рада биће дат преглед досадашњих истраживања лековитих биљака овог дела Србије, географске карактеристике, (географски положај , хидрографске прилике, геолошки састав, педолошки покривач, климатске прилике) и основне карактеристике флоре Ђавоље Вароши .

Циљ истраживања ће бити представљен и образложен у оквиру посебног поглавља.

У оквиру комплетне студије о лековитим биљкама Ђавоље Вароши вршиће се комплексна флористичка истраживања. За флористичка истраживања на подручју Ђавоље Вароши користиће се стандардне флористичке методе које ће бити приказане у поглављу **Материјал и методе рада**.

У поглављу **Резултати и дискусија** биће приказана: флора лековитих биљака Ђавоље Вароши, фармакодинамска подела флоре лековитих биљака, анализа таксономске и фитогеографске припадности као и биолошки спектар лековитих биљака истраживаног подручја. На основу добијених резултата треба сагледати степен угрожености врста, могућности сакупљања и промета лековитих биљака и предложити адекватне мере заштите.

У поглављу **Закључци** ће на основу добијених резултата и њихове анализе бити представљени закључци.

У поглављу Литература биће дат целокупан преглед литературних извора уско повезаних са истраживањем представљеним у специјалистичком раду.

11. Име ментора са образложењем

Комисија предлаже Наставно-научном већу да ментор специјалистичког рада кандидата Горана Симовића, дипломираног биолога, под називом *Анализа флоре лековитих биљака Ђавоље Вароши*“ буде др Горицу Ђелић, доцента Природно-математичког факултета у Крагујевцу. Ужа научна област ментора је Морфологија, фитохемија и систематика биљака. Ментор се бави флористичким и вегетацијским истраживањима. До сада је објавила: 10 научних радова из категорије М20, 26 из категорије М30, 19 из категорије М50, 42 научна рада из категорије М60. Др Горица Ђелић је била ментор 15 завршних и 40 дипломских радова.

11. Научна област специјалистичког рада

Предложена тема специјалистичког рада припада области Морфологија, фитохемија и систематика биљака, а прецизније Лековитим, јестивим и зачинским биљкама.

12. Научна област чланова комисије

Ментор и предложени чланови комисије се баве научним радом у областима релевантним за тему предложеног специјалистичког рада.

Састав комисије је следећи:

1. Др Горица Ђелић, доцент Природно-математичког факултета Универзитет у Крагујевцу; Ужа научна област: Морфологија, фитохемија и систематика биљака; ментор.
2. Др Марина Топузовић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитет у Крагујевцу; Ужа научна област: Морфологија, фитохемија и систематика биљака.
3. Др Предраг Васић, ванредни професор Природно-математичког факултета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици; Ужа научна област: Ботаника.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ

Кандидат Горан Симовић, дипломирани биолог, је студент специјалистичких студија биологије, смер „Лековите, зачинске и биљке у козметици у систему човек и животна средина“, у Институту за биологију и екологију Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу. Положио је све предмете предвиђене наставним планом и програмом специјалистичких студија.

На основу наведених чињеница Комисија је закључила да је предложена тема за израду специјалистичког рада „*Анализа флоре лековитих биљака Ђавоље Вароши*“ са научног аспекта јасно дефинисана и да се њеном реализацијом очекује оригинални допринос познавању флоре подручја Ђавоље Вароши са посебним акцентом на диверзитет и стање лековитих биљних врста. Посебна оправданост за израду овог специјалистичког рада је што резултати могу послужити као основа за заштиту угрожених таксона

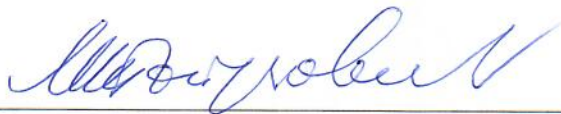
Комисија, на основу изложеног, сматра да постоје сви услови да се наведена истраживања квалитетно реализују, и предлаже Наставно-научном већу Природно-математичког у Крагујевцу да кандидату Горану Симовићу, дипломираном биологу, одобри израду специјалистичког рада под насловом „*Анализа флоре лековитих биљака Ђавоље Вароши*“.

У Крагујевцу
21. 05. 2018. год.

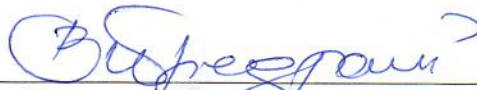
Комисија

Др Горица Ђелић, доцент Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу; ужа научна област: Морфологија, фитохемија и систематика биљака (предложени ментор).

Др Марина Топузовић, ванредни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу; ужа научна област: Морфологија, фитохемија и систематика биљака (председник комисије).

Др Предраг Васић, ванредни професор Природно-математичког факултета, Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици; ужа научна област: Ботаника.